

Intervju

Dunja Nanut Profesorica italijanščine, ki se že vrsto let ukvarja s holokavstom in posveča posebno pozornost Rižarni, pravi, da bi morali dijaki sami vprašati profesorje, naj jih pospremi v tržaško taborišče

»Mladi naj ne ponavljajo napak iz preteklosti«

Rižarna Letošnja komemoracija ob dnevu spomina bo v nedeljo FOTODAMI@N

TRST Vsako leto se 27. januarja spomnimo na žrtve holokavsta. Pomembno je, da se mladi udeležimo temu namenjenih komemoracij, saj nam spoznavanje preteklosti pomaga pri načrtovanju prihodnosti.

Tudi letos se bomo v tržaški Rižarni spomnili vseh ljudi, ki so tam tragično umrli. Na pogovor smo povabili profesorico italijanščine Dunjo Nanut, ki se že vrsto let ukvarja s holokavstom, posebno pozornost pa posveča tržaški Rižarni.

Zakaj je pomembno, da se mladi učijo iz preteklosti?

Če se želijo mladi orientirati v sedanosti in se primerno odločati o svoji prihodnosti, morajo poznati svoje korenine in realnost, v kateri živijo. Sedanjost je namreč produkt tega, kar se je zgodilo nekoč. Spomin na preteklost igra ključno vlogo, saj s tem mladi lažje prepoznajo tveganja za bodočnost in ne ponavljajo napak iz preteklosti.

Ali šola nudi dijakom in dijakinjam možnost, da obiščejo tržaško taborišče?

Tržaške šole se bolj malo zanimajo za take ogledne. Ker se Rižarna nahaja v mestu, je torej večja možnost, da jo bodo dijaki obiskali po pouku. Iz drugih italijanskih mest pa šole prihajajo v Trst na obisk Rižarne, da bi dijaki bolje spoznali obmejne konflikte.

Lahko torej sklepamo, da bi se tržaške šole morale bolj zavzemati za omenjeno tematiko?

Dijaki bi morali sami vprašati profesorje, naj jih pospremi na take ekskurzije. Samoiniciativnost je ključnega pomena. Dijaki morajo namreč razumeti, da jim ni vse dano, ampak da se morajo tudi sami angažirati.

V tržaški Rižarni vodite ogledne za različne ciljne skupine, tudi za dijake in študente. Kaj vas najpogosteje sprašujejo mladi?

Večkrat organiziram specifična tematska srečanja za dijake in študente, ki so na splošno že seznanjeni z vsebino, zato se vanjo le še dodatno poglabimo.

Vodene ogledne Rižarne pripravljamo tudi za učence. Ti so zelo radovedni in bi radi spoznali zgodovino. Delo z njimi je res navdušujoče, saj nimajo nobenega filtra in so zelo spontani, veliko sprašujejo in jih vse zanima – zaradi tega se z njimi vzpostavi zanimiv pogovor.

Ali je treba otroke že od mladih nog ozaveščati o holokavstu?

Seveda. Z njimi moramo biti pošteni in odkritosrčni. Pogovarjati se moramo o vsem in ničesar jim ne smemo prikriti. Ker postavljajo spontana vprašanja, jim je torej treba pošteno odgovoriti. Zato je pomembno, da jih s preteklostjo seznanjamo že v vrtcu. Takrat je treba otroke spodbujati, naj sprašujejo o svetu, v katerem

živijo. Taka vprašanja moramo vedno gojiti v sebi, saj nas motivirajo, da razmišljamo o realnosti.

So mladi danes v primerjavi s starejšimi generacijami bolj pasivni?

Vprašanje je kompleksno, odgovorov ne moremo posploševati. Naša družba sili mlade ljudi v pasivno držo. Živimo v »hitri družbi«, v kateri nas tehnologija včasih hromi. Uporabniki in uporabnice tehnoloških naprav se neprestano »igračkajo«, torej brskajo po spletu, kar ni najbolj koristno. To je igra, pri kateri se odzivamo na sporočila in druge vsebine ter se nikoli ne ustavimo. Tako pač deluje sistem.

Ali lahko mlade spodbujamo k refleksiji o zahtevnih temah s pomočjo filma?

Film imam zelo rada. Po ogledu

Profesorica Dunja Nanut

du filma lahko preidemo na književnost in sežemo po knjigi. Sama sem si najprej ogledala film *Vojna in mir* in šele nato prebrala še knjigo, ki je naporejša. Če nas film navduši, lahko nastane želja, da bi prebrali tudi knjigo.

Žal pa tudi filmska kultura počasi izginja. Vedno manj mladih zahaja v kino; filmskih projekcij ne spremljajo več v dvoranah, saj lahko do vseh vsebin dostopajo s spleta. To gledanje je površno. V kinu si pač primoran, da izklopiš telefon in se posvetiš filmu. Človek, ki se posveča temu, kar ga zanima, lahko bolje spozna svet in se duhovno razvija.

Katere filme o holokavstu svetujete?

Nekateri filmi niso vredni ogleda. Svetujem Lanzmannov film *Shoah* (Šoa), ki sicer traja celih devet ur, je pa prepričljiv. Benignijevega filma *La vita è bella* (Življenje je lepo) pa nisem nikoli marala, saj mi ni všeč avtorjev pristop do holokavsta. Priporočam ogled filma *Train de vie* (Vlak življenja), ki je nastal v istem obdobju kot prej omenjeni Benignijev film; vsebinsko me je veliko bolj prepričal.

Ali se na šoli še izvaja projekt Memobus?

Seveda. Mladim omogoča obisk koncentracijskega taborišča Auschwitz. Več o tem pa bodo povedali dijaki, ki so sodelovali pri projektu.

Instagram

@direkt_pd
#bodidirekten

Roby_dppiazza: Sm porabu ves denar za žičnico in sedaj mi ga je zmanjkalo za popravil Barkovljanjsko plažo ...

Stranka_5_zvezd: Še vztrajaš z gradnjo žičnice?

Sabrina.Pignedoli: Vsekakor dvomim, da bo komisija sprejela projekt ...

Andreas__Kipar: Kaj pa, če bi vložil kaj denarja tudi za mojo skulpturo na območju nekdanje dvorane Tripcovich?

običajni_Krašovc: Zmiri ki se kregate za denar, ne bi rajši šli gledat derby?

Bregbasket: Pridite vsi, da boste videli, kdo je najboljši!

društvo_..Sokol: Itak zmagamo mi, ker igramo na domačih tleh.

Boys..reg: Ampak vi nimate takih navijačev, kot smo mi ...

Bodimo zmeraj direktni!

Trenutni sodelavci mladinske strani @Direkt: **Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nicolò Coretti, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Robert Kovic, Mateja Martini, Gaja Pelà, Francesco Petaccia, Veronica Piredda, Simon Simcic, Damir Terčon in Ivan Visintin.** Pridruži se nam!

Spotikavci nosijo pomembno sporočilo

TRST Spotikavci – tlakovci spomina so medeninaste ploščice, ki nosijo pomembno sporočilo. Postavljajo jih pred hiše, v katerih so živeli interniranke in interniranci v nacističnih uničevalnih taboriščih, ki se niso vrnili domov.

Na vsakem spotikavcu so zabeleženi ime deportiranca, leto rojstva, datum in kraj izгона ter datum smrti. Pobudnik njihovega postavljanja je nemški umetnik Gunter Demnig. Prvi tlakovec spomina je bil postavljen leta 1992 v Kölnu; večina spotikavcev je posvečena spominu na judovske žrtve. Od leta 2016 dalje jih postavljajo tudi pri nas, nekateri so posvečeni Slovincem; številne najdemo tako na Goriškem in Tržaškem.

»
Pomembno je, da otroke seznanjamo s preteklostjo že v vrtcu